

Γάμος μεταξύ μουσουλμάνου και χριστιανής ή ισραηλίτισσας. Υποστατό και ιθαγένεια τέκνων.

Αρ. πρωτ. 15531/2009

Ο Συνήγορος του Πολίτη έλαβε αναφορά σχετικά με την ιθαγένεια τέκνου ελληνίδας υπηκόου και χριστιανής ορθόδοξης που τέλεσε μουσουλμανικό γάμο με αλλοδαπό στη Μουφτεία Ξάνθης το 1978. Το ζήτημα αφορούσε το υποστατό του γάμου, και κατά συνέπεια την ιθαγένεια του τέκνου. Σύμφωνα με πιστοποιητικό της Μουφτείας Ξάνθης, η νυμφευθείσα διατηρεί τη «Χ.Ο. θρησκεία της». Τούτο προξένησε την απορία των αρμόδιων ελληνικών αρχών, ειδικά σε σχέση με το αν μπορεί κατά τη μουσουλμανική θρησκεία χριστιανή να παντρευτεί μουσουλμάνο διατηρώντας το θρήσκευμά της. Παρά το γεγονός ότι τούτο αποτελούσε ιστορική γνώση, η Αρχή μας ζήτησε από την Μουφτεία Κομοτηνής, ως αρμόδια Αρχή στην Ελλάδα, τη συνδρομή της σχετικά με τη θεμελίωση της δυνατότητας σύναψης σχετικού γάμου. Σύμφωνα δε με την από 14.05.2012 απάντηση του Γ.Γ. της Μουφτείας «Διατάξεις Ιερού Οικογενειακού Δικαίου σχετικά με τη σύναψη του θρησκευτικού γάμου Μουσουλμάνου **άνδρα** με **γυναίκα** Χριστιανή ή Εβραία» (οι υπογραμμίσεις δικές μας) η δυνατότητα αυτή προέρχεται κατευθείαν από το Ιερό Κοράνιο και συγκεκριμένα «5^ο Κεφάλαιο, Σούρα Ελ-Μάιντε, εδάφιο 5».

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι σαφώς υπάρχει δυνατότητα τέλεσης γάμου μουσουλμάνου άνδρα και χριστιανής ή ισραηλίτισσας γυναίκας. Οι συγκεκριμένοι γάμοι όμως, είναι προφανώς ανυπόστατοι. Τούτο προκύπτει από το άρθρο 1371 ΑΚ, σύμφωνα με το οποίο *Ήροκειμένον για γάμο μεταξύ ετεροδόξων ή μεταξύ ετεροθρήσκων η ιεροτελεστία γίνεται όπως απαιτεί το δόγμα ή το θρήσκευμα του καθενός από αυτούς που συνέρχονται σε γάμο, αν είναι αναγνωρισμένο στην Ελλάδα»* (οι υπογραμμίσεις δικές μας). Ακόμη και στην περίπτωση που γίνει δεκτό ότι ο συγκεκριμένος γάμος έγινε σύμφωνα με τα αφορώντα τη νόμιμη σύσταση γάμου μουσουλμάνου και άρα διέπονται από του ιερού νόμου (Ν. ΔΣΙΓ'/1913, αρ. 11, εδ. 8 και 9 σε συνδυασμό με τον Ν. 147/1914, αρ. 4 παρ. 1 και το Ν. 2345/1920, αρ. 10 παρ. 1), τούτο δεν αναιρεί το ανυπόστατο του γάμου σύμφωνα με τον 1371 ΑΚ. Σύμφωνα με το άρ. 1367 ΑΚ παρ. 3 εδ. α' «Οι προϋποθέσεις της ιεροτελεστίας και κάθε θέμα σχετικό με αυτήν διέπονται από το τυπικό και τους κανόνες του δόγματος ή του θρησκεύματος σύμφωνα με το οποίο γίνεται η ιεροτελεστία [...]». Ως προς τον ορθόδοξο χριστιανό όμως, η Εκκλησία απαγορεύει το γάμο με «αλλόθρησκο ή άπιστο» κατά τη σχετική εκκλησιαστική ορολογία. Τούτο ισχύει από τις αρχές του χριστιανισμού (κανών ΚΑ' (ΚΘ') της Συνόδου στην Καρθαγένη) και ισχύει για τις ορθόδοξες εκκλησίες μέχρι και σήμερα (βλ. ενδεικτικά στην ιστοσελίδα της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος <http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/dogma/dogmatics-0005.htm>, <http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/dogma/dogmatics-0001.htm>).

Τα παραπάνω θα μπορούσαν να καμφθούν όπως δέχεται και η θεωρία (βλ. Γ. Θ. Δασκαρώλη, *Σημειώσεις Οικογενειακού Δικαίου*, Α', 1987, σ. 63) αν η μελλόνυμφος είχε προσχωρήσει στο Ισλάμ. Τούτο όμως δεν είχε γίνει όπως προκύπτει από το πιστοποιητικό της Μουφτείας Ξάνθης. Θα πρέπει εδώ να προστεθεί ότι η προσχώρηση στο Ισλάμ ακολουθεί συγκεκριμένο τυπικό, το οποίο –τουλάχιστον τις τελευταίες δεκαετίες– αποτυπώνεται γραπτώς στις περισσότερες χώρες του κόσμου και εδώ δεν υπήρχε.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι ορθώς ο γάμος θεωρήθηκε ανυπόστατος και το τέκνο απέκτησε την ιθαγένεια από τη γέννησή του.